

Klijent:

Direkcija za puteve Kantona Sarajevo

Adresa: Hamida Dizdara 1
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387(0)33 560-402
Web: <http://dp.ks.gov.ba>
E-mail: info@dp.ks.gov.ba

Konzultant:

Bosna-S d.o.o. Sarajevo

Adresa: Nova 24
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387(0)33 278-040

Enova d.o.o. Sarajevo

Adresa: Franca Lehara bb
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Telefon: +387(0)33 561-99

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Zakoni i propisi	3
2.1. Legislativa FBiH	3
2.2. Zakonom propisane konsultacije	3
2.3. Politike EBRD-a	4
3. Provedene konsultativne aktivnosti	6
3.1. Javna rasprava povodom izrade Studije utjecaja na okoliš za I transversalu.....	6
3.2. Cenzus i socio-ekonomska procjena za potrebe Projekta	7
3.3. Prve javne konsultacije u okviru Projekta	7
4. Interesne grupe	8
5. Program uključivanja interesnih grupa	10
5.1. Dostupne informacije i metode komuniciranja.....	10
5.2. Informisanje od strane Izvođača radova	13
5.3. Konsultacije.....	13
5.4. Formalni zahtjev za pristup informacijama	15
6. Raspored i rokovi	16
7. Odgovornosti za implementaciju	17
8. Mehanizam za pritužbe	18
9. Monitoring i izvještavanje	20
Prilog 1. Obrazac za pritužbe	21
Prilog 2. Općine i Povjereništva mjesnih zajednica (Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad).....	22
Prilog 3. Obrazac za formalni zahtjev pristupu informacijama	24

1. Uvod

Direkcija za puteve Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Direkcija) pripremila je i trenutno provodi Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica na području Kantona Sarajevo. Projekat obuhvata aktivnosti na unapređenju mobilnosti i izgradnju i/ili proširenje 3 putne trase koje su definisane kao prioritarno područje u Programu investicija Kantona Sarajevo za period 2009.–2012., te se odnosi na sljedeće lokalitete:

- I transversala (3,1 km), područje općine Centar;
- XII transversala (0,9 km), područje općine Novi Grad;
- Južna longitudinala (3,8 km), područje općine Novo Sarajevo.

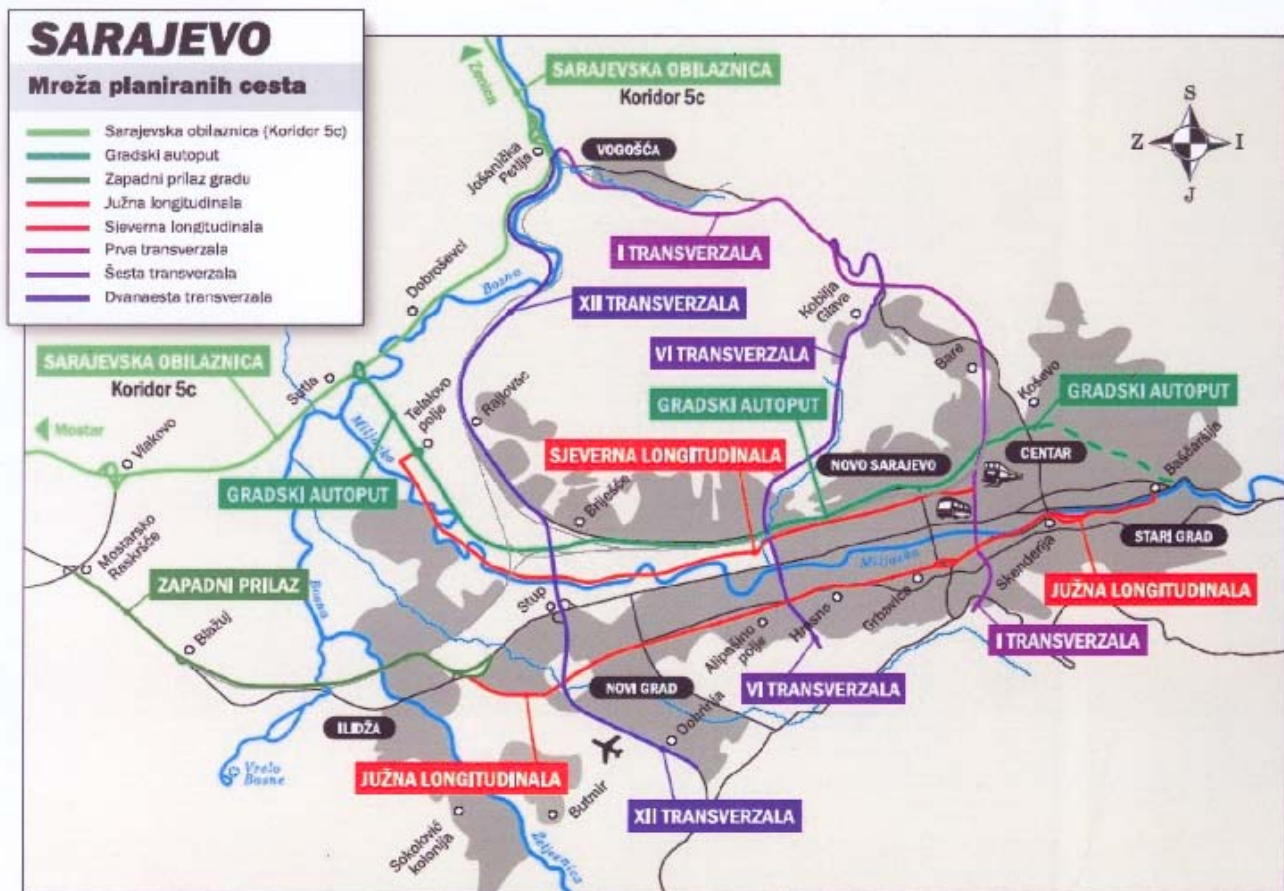
Postojeći planovi predviđaju izgradnju 4 saobraćajne trake na I transversali, uključujući i središnji prostor za odvijanje tramvajskog saobraćaja u oba pravca. I transversala će prije svega služiti za odvijanje dnevnog saobraćaja za potrebe stanovništva koje putuje u centar grada iz sjevero-istočnih naselja, kao i za ostale potrebne lokalnog saobraćaja. XII transversala će biti proširena za dvije saobraćajne trake (ukupno 4 trake), te će uključivati i pristupnu traku na Stupsku petlju. Pomenuta cesta je namijenjena za lokalni saobraćaj, ali i za promet/uključenje na Zapadnu zaobilaznicu uključujući i povezivanje saobraćajne mreže iz južnog pravca i prema aerodromu. Povećanje gradskog cestovnog kapaciteta također podrazumijeva proširenje Južne longitudinalne koja će imati ukupno 2x2 saobraćajne trake. Slika 1 se odnosi na prikaz cestovnog sistema za koje su potrebne investicije, kako je predstavljeno u Planu investicija KS.

Procjena utjecaja na okoliš za sve tri ceste je završena, a okolišna dozvola je dobivena za sve tri ceste.

Projektom se namjeravaju obezbijediti precizna i blagovremena identifikacija potencijalno negativnih utjecaja na okoliš i društvenu zajednicu. U skladu sa ciljevima Projekta i u svrhu informiranja i uključivanja interesnih grupa u Projekat, Direkcija je pripremila Plan učešća interesnih grupa (SEP). Svrha Plana je da se svim interesnim stranama jasno iskomunicira plan učešća koji će Direkcija provoditi tokom cijelog trajanja Projekta. Pored davanja jasnih i razumljivih informacija svim stranama zainteresiranim za Projekat, projektne aktivnosti i njihov potencijalni učinak, cilj Plan učešća je da se svim interesnim grupama omogući prilika za izražavanje mišljenja ili zabrinutosti, te da se sukladno tome i Direkciji omogući da razmotri i odgovori na te zahtjeve. Plan učešća također predviđa mehanizam pritužni koji će se koristiti tokom trajanja cjelokupnog Projekta¹.

Očekuje se da će implementacija Projekta trajati 4 godine. Planirani period implementacije je 2011-2015., imajući u vidu fazni pristup u izgradnji zasebnih dionica ceste. Prije početka radova, pripremit će se detaljan dinamički plan implementacije.

¹ Plan učešća interesnih grupa pripremljen je u skladu sa smjernicama Priručnika IFC-a o učešću interesnih grupa (2007): [http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/AttachmentsByTitle/p_StakeholderEngagement_Full/\\$FILE/IFC_StakeholderEngagement.pdf](http://www.ifc.org/ifcext/enviro.nsf/AttachmentsByTitle/p_StakeholderEngagement_Full/$FILE/IFC_StakeholderEngagement.pdf)

Slika 1: Mreža planiranih cesta – Plan investicija za razvoj

2. Zakoni i propisi

2.1. Legislativa FBiH

Direkcija za puteve KS je kantonalna upravna organizacija koja se nalazi u sastavu Ministarstva saobraćaja KS i djeluje shodno Zakonu o ministarstvima KS ("Službene novine Kantona Sarajevo, broj 4/01 i 13/02) i Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva saobraćaja KS. Direkcija uspostavlja metode komunikacije sa zainteresiranim strankama i interesnim grupama u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH" broj 32/01, u daljem tekstu: ZOSPI).

Direkcija je obavezna da interesnim grupama, kao i svakom fizičkom ili pravnom licu, obezbijedi pravo pristupa informacijama. U okviru svojih mogućnosti, Direkcija je dužna poduzimati sve potrebne mjere pružanja pomoći fizičkoj ili pravnoj osobi koja traži da ostvari svoje pravo.

Pravo pristupa informacijama Direkcija može, izuzetno, ograničiti utvrđivanjem izuzetka u svakom pojedinačnom slučaju, samo na način, pod uslovima i u situacijama utvrđenim ZOSPI-jem (kao što su, naprimjer, zaštita postupka donošenja odluka u javnom organu ili zaštita privatnosti treće osobe i slično).

Također, trenutno zakonodavstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH) koje se odnosi na okoliš, a posebno Zakon o zaštiti okoliša ("Službene novine FBiH", br. 33/03 i 38/09) propisuje da svaki pojedinac i svaka organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na okolinu, a kojima raspoložu javne vlasti, uključujući i informacije o štetnim materijalima i aktivnostima u njihovoj zajednici, te da trebaju imati mogućnost da učestvuju u procesima donošenja odluka.

2.2. Zakonom propisane konsultacije

Postupak procjene utjecaja na okoliš i javnih rasprava u Federaciji BiH regulisani su *Zakonom o zaštiti okoliša FBiH* (Službene novine FBiH, br. 33/03), koji propisuje da je nadležno ministarstvo obavezno organizirati javne rasprave za projekte koji zahtijevaju procjenu utjecaja na okoliš.

Pored toga, *Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena utjecaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu* (Službene novine FBiH, br. 19/04) predviđa za koje je projekte obavezna priprema procjene utjecaja na okoliš. Granica postavljena u pomenutom Pravilniku za infrastrukturne projekte jeste izgradnja cesta u dužini većoj od 10 km, dok za projekte sa parametrima ispod definirane granice, okolišnu dozvolu izdaje nadležno kantonalno ministarstvo okoliša.

U skladu sa gore pomenutim zakonima i propisima, organizirane su javne konsultacije tokom postupka dobivanja dozvole za projekat I Transverzale, kako je to definirano federalnim propisima, a okolišnu dozvolu izdalo je Ministarstvo okoliša i turizma FBiH. Za druge dvije ceste, XII Transverzalu i Južnu longitudinalu, dobivena je okolišna dozvola od Ministarstva prostornog planiranja i okoliša Kantona Sarajevo, s obzirom da su njihovi parametri ispod granice koju predviđa federalni propis. Kantonalnim propisima (Pravilnik o projektima za koje je potrebna okolišna dozvola) nisu predviđene javne konsultacije pa stoga nisu bile ni organizirane. Međutim, trebaju se ispuniti zahtjevi EBRD-a te će se unutar ovog Projekta organizirati javne konsultacije.

2.3. Politike EBRD-a

Odredbe Okolišne i društvene politike EBRD-a (2008.) i Politike informiranja javnosti (2008.) u domenu javnih konsultacije i pristupa informacijama uzete su u potpunosti u obzir pri pripremi Plana učešća interesnih grupa za Projekat.

Okolišna i društvena politika EBRD-a (2008.)

Okolišna i društvena politika EBRD-a pokriva okolišne i društvene dimenzije održivog razvoja. EBRD smatra da je uključivanje zainteresiranih strana suštinski dio dobre poslovne prakse i odgovornog poslovanja i način da se poboljša kvalitet projekata. Naročito, efikasan angažman zajednice je ključan za uspješno upravljanje rizicima i utjecajem na zajednice na koje utječu projekti, kao i za postizanje poboljšanih koristi za zajednicu.

Prema Politici, uključivanje interesnih grupa je stalni proces koji uključuje:

(i) klijentovo javno objavljivanje odgovarajućih informacija tako da omogući sadržajne konsultacije sa interesnim grupama,	<i>Napomena:</i> Predviđeno javno objavljivanje informacija za Projekat, uključujući vrstu informacija koje će se obezbijediti kao i kanale distribucije informacija, predloženo je u dijelu 6.1 i 6.2 ovog dokumenta.
(ii) značajne konsultacije sa potencijalno pogođenim stranama, i	<i>Napomena:</i> Osmišljeni proces konsultacija za Projekat ima za cilj osigurati sadržajne konsultacije sa svim pogođenim stranama, opisan je u dijelu 6.3 ovog dokumenta.
(iii) proceduru ili politiku pomoću koje ljudi mogu davati svoje komentare ili pritužbe. Ovaj proces treba početi u najranijoj fazi planiranja projekta i nastaviti se tokom cijelog njegovog trajanja.	<i>Napomena:</i> Mehanizam za podnošenje pritužbi za Projekat, koji će se koristiti tokom pripreme i provedbe Projekta, opisan je u poglavlju 9. Obrazac za podnošenje pritužbe nalazi se u Prilogu 1 Plana učešća interesnih grupa.

Klijentovo javno objavljivanje odgovarajućih informacija tako da omogući sadržajne konsultacije sa interesnim grupama, sadržajne konsultacije sa potencijalno pogođenim stranama, i procedura ili politika pomoću koje ljudi mogu davati svoje komentare ili pritužbe. Ovaj proces treba početi u najranijoj fazi planiranja Projekta i nastaviti se tokom cijelog njegovog trajanja.

EBRD očekuje od klijenata da identificiraju i da zajednički djeluju sa svojim interesnim grupama na trajnoj osnovi, i da se angažiraju sa zajednicama koje su potencijalno pogođene kroz objavljivanje informacija, konsultacije i informirano učešće.

Pitanju interesnih grupa je u Politici posvećen Provedbeni zahtjev 10 koji utvrđuje zahtjeve Banke klijentima da identificiraju interesne grupe, da objave dovoljno informacija o pitanjima i utjecajima koji nastaju iz projekata i da se konsultiraju s njima na svrsishodan način koji je primjeren njihovoj kulturi. Svi projekti finansirani od strane EBRD-a podliježu okolišnoj i socijalnoj procjeni, kako bi pomogle EBRD-ju da odluči da li će neka aktivnost biti finansirana i ukoliko tako bude, način na koji će se pristupiti okolišnim i socijalnim pitanjima tokom planiranja, finansiranja i implementacije. Klijent je odgovoran da osigura da objavljivanje informacija i uključivanje interesnih grupa budu obavljani u skladu sa PZ 10 i podneseni EBRD-u na pregled kao dio njegove vlastite procjene. Plan uključivanja interesnih grupa za Projekat uključuje sve elemente koje podrazumijeva Provedbeni zahtjev 10.

Plan učesća interesnih grupa za Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u KS
priprema od strane Bosna-S i Enova, *konsultanti i inženjeri*

Politika javnih informacija EBRD-a (2008)

Politika javnih informacija određuje na koji način EBRD otkriva informacije i konsultuje se s interesnim grupama u cilju promocije boljeg poznavanja i razumijevanja strategija, politike i operacija EBRD-a. U skladu sa ovom politikom, projektna dokumentacija bit će dostupna javnosti na web stranici EBRD-a.

3. Provedene konsultativne aktivnosti

Direkcija je u praksi dosad imala djelimično razrađen sistem komunikacije sa interesnim grupama koji podrazumijeva naredne vidove komunikacije i pristupa informacijama:

- posredstvom zvanične internet stranice Direkcije (<http://dp.ks.gov.ba>);
- putem telefonskih upita;
- putem upita koji se dostavljaju poštom, faksom ili e-mail-om;
- objavljivanjem relevantnih sadržaja za javnost u medijima (radio, dnevna štampa i sl.);
- održavanjem javnih konsultativnih sastanaka (javnih rasprava) u skladu s potrebama i zakonskim odredbama koje regulišu ovo pitanje.

Pored Direkcije, informisanje javnosti je nadležna i PRESS služba Vlade Kantona Sarajevo.

3.1. Javna rasprava povodom izrade Studije utjecaja na okoliš za I transversalu

Tokom pripreme Procjene utjecaja na okoliš za I Transverzalu a u cilju konsultacije sa relevantnim interesnim grupama o sadržaju i mjerama predviđenim dokumentom o procjeni utjecaja na okoliš, Direkcija je u saradnji sa kantonalnim ministarstvom za komunikacije i Zavodom za izgradnju Kantona Sarajevo održala javnu raspravu u martu 2008. godine. Javna rasprava održana je u sali za sastanke Općine Vogošća, a u kojoj je učestvovalo oko 100 osoba. Dokument procjene utjecaja na okoliš bio je dostupan javnosti u zgradi Općine Vogošća, te na web stranici Zavoda za izgradnju (<http://zik.ks.gov.ba/>) u trajanju od 30 dana, kako se to zahtijeva domaćim zakonskim odredbama o ovoj stvari.

Općina Centar i Mjesna zajednica Koševsko brdo su dostavili komentare/mišljenje na predočeni dokument Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo 24. marta 2008. godine. U dostavljenim komentarima je skrenuta pažnja na moguće pozitivne ili negativne utjecaje Projekta izgradnje I transversale koji su opisani na sljedeći način:

Privremeni negativni utjecaji:

- Pogoršanje življenja usljed ometanja lokalnog stanovništva tokom perioda izgradnje I transversale koji se odnose na: (i) buku i prašinu, blato i gasove nastale od upotrijebljene mehanizacije, (ii) povremene zastoje i izmjene regulacija kao i povremeno otežan saobraćaj, (iii) uništavanje zelenila i zelenih površina.

Trajni negativni utjecaji:

- Presjecanje naselja novom trasom I transversale na zapadni i istočni dio;
- Izmještanje stanovništva nakon rušenja objekata zatečenih na koridoru I transversale;
- Povećana opasnost od saobraćajnih nesreća u kojima mogu stradati pješaci na pješačkim prelazima preko I transversale radi presjecanja naselja;
- Pojačana buka, zagađenje zraka i noćna rasvjeta farovima od povećanog cikličnog protoka vozila.

Trajni pozitivni utjecaji:

- Izmještanje intenzivnog tranzitnog kolskog saobraćaja izvan naselja, odnosno korištenje saobraćajnica u naselju samo za lokalni saobraćaj;
- Brži i kraći transport stanovništva naselja do drugih dijelova grada i dalje;
- Izgradnja (trenutno nepostojećih) pješačkih prohodnika, prelaza i nadvožnjaka;
- Semaforizacija svih kontaktnih raskršća i prijelaza, usklađenih sa protokom ukupnog gradskog saobraćaja;
- Produženje tramvajske linije do Nove željezničke (ekološki vrlo poželjan vid javnog prijevoza putnika).
- Općina Centar i MZ Koševsko brdo su dali i upotpunili prijedlog mjera za ublažavanje privremenih i trajnih negativnih utjecaja Projekta. Dodatno je predložen monitoring tokom izgradnje i korištenja I transversale, kao i pravovremeno i kontinuirano informiranje Savjeta MZ Koševsko brdo u svrhu poduzimanja potrebnih mjera zaštite stanovništva. Upućeni komentari su dio trajne dokumentacije Procjene utjecaja na okoliš.

3.2. Cenzus i socio-ekonomska procjena za potrebe Projekta

U periodu od 28. aprila do 10. maja 2010. godine proveden je cenzus i ispitivanje socio-ekonomskih karakteristika populacije koja je direktno pogođena Projektom u vidu nedobrovoljnog preseljenja i eksproprijacije. Cenzus je proveden na sve tri projektne lokacije: I i XII transverzala i Južna longitudinala. Podaci dobiveni na ovaj način koristit će se u svrhu boljeg planiranja samog procesa eksproprijacije, uključujući i za dizajniranje korektivnih mjera kako bi se ublažili negativni utjecaji Projekta na ovu populaciju. Rezultati istraživanja će biti uključeni u projektnu dokumentaciju na kojoj će se zasnivati daljnje aktivnosti eksproprijacije koja je predviđena Projektom.

Ove aktivnosti dio su procesa javnih konsultacija fokusiranog posebno na pogođenu populaciju, s ciljem prikupljanja podataka i istraživanja kako pogođena populacija gleda na preseljenje i komuniciranje preferiranog rješenja u pogledu proceca preseljenja.

Cenzus i anketa su pokazali da je grupa koja je na ovaj način direktno pogođena Projektom veoma raznolika. Ona uključuje pojedince, domaćinstva, stambene objekte i objekte predviđene za različite oblike privredne djelatnosti. Identificiran je značajan broj pojedinaca i domaćinstava koji spadaju u ranjivu grupu. To su, prije svega, domaćinstva bez ili s veoma niskim stalnim primanjima, starije i nemoćne osobe koje žive same bez pomoći članova šire obitelji, osobe sa specijalnim potrebama (fizički i mentalni hendikepi) i teškim hroničnim bolestima. Na I transverzali identifikovana je nekolicina romskih porodica. Ovoj grupi se treba posvetiti posebna pažnja prilikom procesa informisanja i konsultacija.

Postoji generalan stav da grupa pogođena Projektom želi, u većem obimu i na sistematičan način, biti uključena u proces planiranja i konsultacija, što po njihovom mišljenju ranije nije bio slučaj. Sukladno tome, najveći broj njihovih komentara tiče se raniji aktivnosti planiranja na tri ceste u čemu žele biti više uključeni. Ovi komentari se prije svega odnose na:

- Planiranje izvedbe putne dionice na lokalitetu Stup i Južne longitudinalne na potezu od Stadiona Grbavica prema Hrasnom;
- Planiranje i odlučivanje o ponuđenim alternativama za premještanje;
- Vraćanje na postojeće uslove za rad i privređivanje za poslovne i privredne objekte.

3.3. Prve javne konsultacije u okviru Projekta

Prvi sastanak javnih konsultacija u sklopu Projekta je održan 27. juna, 2010. u prostorijama Općine Centar. Zapisnik sa ovog sastanka je dostupan na: <http://dp.ks.gov.ba/obavještenja/zapisnik-sa-javnih-konsultacija-odrżanih-u-sklopu-projekta-izgradnje-gradskih-saobraćaj>

4. Interesne grupe

Za potrebe Projekta identificirane su interesne grupe koje se trebaju informisati i konsultovati u vezi sa projektnim aktivnostima kroz cijeli projektni ciklus. One uključuju osobe ili grupe koje su:

- Direktno i/ili indirektno pogođene projektnim aktivnostima;
- Imaju određeni "interes" vezan za Projekat i njegove aktivnosti;
- Imaju mogućnost da utječu na sam Projekat ili na njegov krajnji ishod.

Posebna pažnja vodit će se o populaciji pogođenoj Projektom i ranjivim kategorijama, posebno onima na koje projektne aktivnosti imaju neposredan utjecaj. Pogođena populacija i ranjive kategorije uključuju pojedince ili grupe koje su iznimno pogođene Projektom, te koje imaju ograničene sposobnosti da utječu na Projekat, imajući na umu da ranjive kategorije trebaju da budu obaviještene i konsultirane na specifičan način, prilagođen njihovim potrebama i statusu ranjive kategorije. Identificirane ranjive kategorije opisane su u Tabeli 2. Mjere uključivanja ranjivih interesnih kategorija dalje su opisane u dijelu 6.1 do 6.3. i Poglavlju 8. Službenik za vezu sa zajednicom/rad sa interesnim grupama Službenik za vezu sa zajednicom bit će zadužen za pomaganje u uključenju ranjivih kategorija i populacije pogođene Projektom.

Ranjive kategorije identificirane u ovom Projektu uključuju starije i bolesne osobe, osobe sa posebnim potrebama (sa fizičkim ili mentalnim onesposobljenjem) ili hroničnim bolestima, domaćinstva sa niskim ili neredovnim prihodima i etničke manjine. Cezusom su identificirane različite vrste ranjivosti koje su prisutne u pogođenim domaćinstvima, za sve lokacije Projekta. Identificirano je 36 ranjivih pojedinaca i /ili domaćinstava:

Općina Centar: 24

Općina Novi Grad: 10

Općina Ilidža (Stup): 2

Najčešći specifični oblik ranjivosti je 'Hronična bolest sa hospitalizacijom' (17), kao i 'Hronična bolest' (4). To je uključivalo Parkinsonovu bolest, Alzheimerovu bolest, srčane bolesti te druge okolnosti uobičajene za poodmaklu dob. Odgovori koji su sadržavali informacije o „mentalnom onesposobljenju“ zabilježeni su u 12 slučajeva. Jednako važna kategorija je i „svi članovi domaćinstva su nezaposleni“, koja obuhvata gotovo 1/5 ispitanika.

Plan učešća interesnih grupa za Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u KS
 priprema od strane Bosna-S i Enova, *konsultanti i inženjeri*

Tabela 1. Identificirane interesne grupe za projekat

Br.	Definicija interesne grupe	Identificirana interesna grupa	Detaljan opis identificirane interesne grupe
1.	Vanjske interesne grupe Projektom su direktno pogođeni <i>pojedinci, domaćinstva i privredni subjekti, vlasnici ili korisnici</i> , na koje će uticati akvizicija zemlje i/ili korištenje zemlje (privremeno ili trajno) vezano za projektne aktivnosti.	Populacija pogođena Projektom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobe i domaćinstva, poslovni subjekti na lokacijama izgradnje I, XII Transverzale i Južne longitudinale, a koja su predmet eksproprijacije.
2.	Vanjske interesne grupe Osobe pogođene projektom aktivnostima, bilo trajno ili privremeno	Lokalno stanovništvo i poslovni subjekti u projektom području	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stanovništvo pogođeno izgradnjom i ograničenjem pristupa
3.	Vanjske interesne grupe <i>Urbano stanovništvo</i> Grada Sarajeva koje živi u kvartovima u blizini lokacija izgradnje, kao i <i>šire urbano stanovništvo</i> , koje može biti posredno ili neposredno pogođeno projektom aktivnostima.	Korisnici postojećih i novih cesta.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Građani grada Sarajeva i korisnici sadašnjih i cesta koje će se izgraditi ▪ Populacija koja će imati koristi od boljeg upravljanja saobraćajem (npr. posjetioci grobalja na XII Transverzali)
4.	Vanjske interesne grupe Ranjive grupe uključuju pojedince ili grupe koje su uveliko pogođene Projektom i imaju ograničene sposobnosti utjecaja na Projekat.	Pogođene ranjive grupe (posebno ukoliko su pogođene nedobrovoljnim preseljenjem)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starije ili bolesne osobe; ▪ Osobe sa posebnim potrebama; ▪ Domaćinstva sa niskim ili bez primanja, posebno oni koji nisu vlasnici imovine (formalni ili neformalni korisnici); ▪ Etničke manjine (poput Roma).
5.	Vanjske interesne grupe Interesne grupe sa posebnim interesom za projekat, koje imaju sposobnost utjecaja na konačni ishod Projekta.	Općine i povjerenstva mjesnih zajednica	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Općina Centar; ▪ Općina Novo Sarajevo; ▪ Općina Novi Grad; ▪ Sva relevantna povjerenstva mjesnih zajednica u pomenutim općinama.
6.		Tijela vlasti u projektom području: Vlada Kantona Sarajevo, relevantna kantonalna ministarstva i javne institucije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo transporta Kantona Sarajevo (Odjel za transport); ▪ Ministarstvo prostornog planiranja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo; ▪ Vlada Kantona Sarajevo; ▪ Zavoz za planiranje razvoja Kantona Sarajevo; ▪ Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo.
7.	Vanjske interesne grupe Nevladine organizacije u različitim oblastima djelovanja, okolišni NVO-i, te druge <i>organizacije civilog društva</i> koje su pokazale interesovanje za Projekat i/ili mogu utjecati na Projekat	Zainteresirani NVO-i na državnom i lokalnom nivou	-
8.	Unutrašnje interesne grupe Interesne grupe od visoke važnosti za uspjeh Projekta, a koje su posredno ili neposredno zadužene za planiranje i provedbu Projekta	Zainteresirana privredna udruženja u pogođenom području	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uposlenici Direkcije za ceste Kantona Sarajevo ▪ Građevinski i privremeni radnici ▪ Izvođači radova ▪ Kompanije zadužene za nadzor i kontrolu radova
9.		Uposlenici i radnici	

5. Program uključivanja interesnih grupa

Kako bi se adekvatno odgovorilo potrebama različitim grupama, za sve identificirane interesne grupe osmišljeni su kanali komunikacija i informisanja koji najviše odgovaraju njihovim potrebama.

5.1. Dostupne informacije i metode komuniciranja

Zajedno s postojećim informacijama, koje se nalaze na zvaničnoj internet stranici, Direkcija namjerava obezbijediti sljedeću dokumentaciju koja se odnosi na Projekat:

- Informativni letak o Projektu;
- Opis Projekta;
- Program investicija Kantona Sarajevo 2009.-2012.;
- Procjene utjecaja na okoliš;
- Netehnički sažetak procjene utjecaja na okoliš za I i XII transverzalnu i Južnu longitudinalnu;
- Sažetak Akcionog plana za zaštitu okoline i društvena pitanja (ESAP);
- Sažetak izvještaja o praćenju implementacije Projekta;
- Okvirnu politiku za nedobrovoljno preseljenje (RFP);
- Plan učešća interesnih grupa (SEP);
- Sažetak zaključaka s održanih konsultativnih sastanaka i javnih rasprava;
- Formular za ulaganje žalbe.

Pocjene utjecaja na okoliš bit će objavljene i dostupne za vrijeme trajanja kredita EBRD-a. Javne rasprave nisu obavezne prema domaćem zakonodavstvu za Procjene utjecaja na okoliš, pripremljene za XII Transverzalnu i Južnu longitudinalnu (vidjele objašnjenje u Poglavlju 2). Međutim, Direkcija će organizirati javne konsultacije o Procjeni utjecaja na okoliš i drugim pitanjima od značaja za projekat². Sve zainteresirane grupe bit će blagovremeno obaviještene o tačnom vremenu i mjestu održavanja sastanka, putem sredstava komuniciranja predviđenih Planom uključivanja.

Direkcija će, također, obezbijediti štampane primjerke navedenih dokumenata koji će biti dostupni za pregled u zgradi Direkcije i u povjereništvu Mjesnih zajednica obuhvaćenih Projektom (pogledati Prilog 2 radi kontakt informacija za općine i mjesne zajednice), u skladu s planiranim rasporedom za provedbu Programa. Informacije o dostupnosti informacija o Projektu, uključujući vrstu pruženih informacija i lokaciju na kojoj je moguće dobiti na uvid štampane primjerke, bit će dostavljene lokalnim medijima. U Prilogu 2 nalaze se spisak i kontakt informacije Mjesnih zajednica u općinama Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad.

Identificirane ranjive kategorije bit će informirane o informacijama o projektu koje su dostupne interesnim stranama, a Direkcija će im pomoći u pristupanju tim informacijama u skladu sa zasebnim potrebama i/ili okolnostima svake osobe/porodice.

² Prvi javni sastanak je održan u zgradi Kantona Sarajevo, 27. jula 2010. godine.

Tabela 2: Metode komuniciranja sa interesnim grupama

Interesna grupa	Populacija	Relevantna pitanja	Komunikacija / predloženi medij
<i>Eksterne interesne grupe</i>			
Populacija pogođena Projektom	150 – 200 ³ domaćinstava i objekata namijenjenih za obrt pogođenih nedobrovoljnim preseljenjem	Pružanje pravovremenih informacija o aktivnostima eksproprijacije: Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Slanje informacija poštom Dostavljanje relevantne dokumentacije mjesnim zajednicama na čijem području se vrši eksproprijacija (posebno: RAP, RFP i SEP)
Lokalno stanovništvo i poslovni subjekti u pogođenom području	10.000	Pružanje pravovremenih informacija o aktivnostima na izgradnji: Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Dnevne novine: Dnevni avaz, Oslobođenje, San Radio: RSG, ostali Dostavljanje relevantne dokumentacije mjesnim zajednicama na čijem području se vrši eksproprijacija (posebno: RAP, RFP i SEP)
Korisnici postojećih i novih cesta	450.000	Pružanje pravovremenih informacija javnosti o aktivnostima na izgradnji Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Dnevne novine: Dnevni avaz, Oslobođenje, San Radio: RSG, ostali
Pogođene ugrožene kategorije (posebno ukoliko su pogođene nedobrovoljnim preseljenjem)	36 identificiranih osoba i/ili domaćinstava	Pružanje pravovremenih informacija o aktivnostima eksproprijacije: Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba Pomoć pri tumačenju i razumijevanju dostavljenih informacija	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Slanje informacija poštom Dostavljanje relevantne dokumentacije mjesnim zajednicama na čijem području se vrši eksproprijacija (posebno: RAP, RFP i SEP) Proaktivno informisanje i pomoć pri razumijevanju pruženih informacija i priložene dokumentacije
Općine i povjereništva lokalnih zajednica: ▪ Centar ▪ Novo Sarajevo ▪ Novi Grad Sva relevantna povjereništva lokalnih zajednica u navedenim općinama	Nije primjenjivo	Obezbjedivanje pravovremenih informacija o predviđenim radovima na izgradnji i proširenju puteva, konsultacije u vezi s pripremljenim planovima i dokumentacijom, upravljanje žalbama Tel: +387(0)33 560-402 Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Direkcija će nastaviti s redovnim kontaktima putem internih kanala komunikacije kao što su kontakti i sastanci s predstavnicima općina.

³ Precizan broj pogođenih domaćinstava bi trebao biti poznat nakon dostavljanja Elaborata o eksproprijaciji i izvršene Procjene sudskog vještaka za sve tri ceste.

Plan učesća interesnih grupa za Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u KS
priprema od strane Bosna-S i Enova, *konsultanti i inženjeri*

Interesna grupa	Populacija	Relevantna pitanja	Komunikacija / predloženi medij
Tijela vlasti na projektnom području: Vlada Kantona Sarajevo, relevantna kantonalna ministarstva i javne institucije: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo (Sektor prometa) ▪ Ministarstvo urbanizma i zaštite okoline Kantona Sarajevo ▪ Vlada Kantona Sarajevo ▪ Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo ▪ Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo 	Nije primjenjivo	Konsultacije s relevantnim organima vlasti u vezi sa aktivnostima Direkcije na projektu Adresa ministarstva: Sarajevo, Reisa Džemaludina Čauševića 1 +387(0)33 562-068	Direkcija će nastaviti s redovnim kontaktima putem internih kanala komunikacije.
Zainteresirane NVO na državnom i lokalnom nivou	Nije primjenjivo	Pružanje pravovremenih informacija, komuniciranje i konsultacije, upravljanje žalbama Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Dnevne novine: Dnevni avaz, Oslobođenje, San Radio: RSG, ostali
Zainteresirana privredna udruženja na pogođenom području	Nije primjenjivo	Pružanje pravovremenih informacija, komuniciranje i konsultacije, upravljanje žalbama Tel: +387(0)33 560-402 Email: info@dp.ks.gov.ba Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Objave putem web-a: http://dp.ks.gov.ba Informiranje putem pošte ili mjesnih zajednica
<i>Interne interesne grupe</i>			
Zaposlenici i radnici: Direkcija	7 (stanje iz maja 2010. god.)	Tel: +387(0)33 560-402 Web adresa: http://dp.ks.gov.ba	Interna oglasna ploča u zgradi Direkcije, obavještenja uz priznanicu o plati, žalbena procedura za zaposlene
Zaposleni i radnici: Privremeni građevinski radnici, podugovarači ili firme unajmljene za nadzor i kontrolu radova	Nepoznato	Žalbena procedura, pravila o ponašanju i obavezama za zdravstvene zaštite i sigurnosti na radnom mjestu, zahtjevi za čuvanje okoline	Informacije u ugovorima, oglasna ploča, obuka

5.2. Informisanje od strane Izvođača radova

Tokom izvođenja građevinskih radova na I i XII transverzali i Južnoj longitudinali, izvođači radova će mjesečno dostavljati informacije o progresu radova koje će biti postavljene na internet stranici Direkcije. Raspored radova i eventualne dopune rasporeda radova na izgradnji bit će dostavljene povjereništva Mjesnih zajednica, oko dvije (2) sedmice prije početka radova. Raporedi će pružiti informacije o rasporedu početka i završetka radova i građevinskim radovima koji mogu utjecati na pogođene grupe (npr. promjene u režimu saobraćaja, pristup, buka i prašina). U isto vrijeme će biti data i mogućnost podnošenja žalbe (mehanizam za žalbu je opisan u Poglavlju 10) i kontakt podaci za postavljanje pitanja ili izražavanje zabrinutosti. Obavijest će se postaviti na internet stranici, kao i na oglasnim pločama u povjereništva Mjesnih zajednica.

Ukratko, izvođači radova će:

- Direktno kontaktirati sve strane kako bi pružili informacije o izvođenju radova najmanje dvije sedmice prije početka radova, prilažući raspored radova.
- Mjesečno obnavljati informacije o progresu radova (koje će dostavljati Direkciji za online objavu, te pogođenim stranama putem pisma ili direktnim kontaktom);
- Pružiti informacije pogođenim stranama o bilo kakvom kašnjenju.

5.3. Konsultacije

Za sve interesne grupe predviđeni su načini komunikacije, učestalost redovnog održavanja pojedinih vidova konsultativnih aktivnosti i vremenski okviri u kojima se konsultacije trebaju provesti. Za osnovne vidove konsultacija predviđeni su javni konsultativni sastanci koji će se održavati svakih 6 mjeseci u toku pripreme i provedbe Projekta. Direkcija će po potrebi zakazivati i održavati redovne sastanke s predstavnicima različitih interesnih grupa, uključujući općine, predstavnike mjesnih zajednica, privrednoudruženja i nevladine organizacije. Za potrebe Procjene utjecaja na okoliš, predviđeno je održavanje javnih rasprava. Za detaljan pregled metoda konsultacija, pogledati Tabelu 3.

Javni konsultativni sastanci imaju za cilj redovno okupljanje svih zainteresiranih strana i otvorenog su tipa. Tokom pomenutih sastanaka, učesnici mogu iznijeti svoje stavove i primjedbe u vezi s Projektom, te sugerisati Direkciji prijedlog rješenja vezanih za iznesene primjedbe ili identificirane probleme. Direkcija je dužna dokumentirati iznijete primjedbe, na osnovu primjedbi definisati akcioni plan za njihovo rješavanje, te kroz Izvještaje o implementaciji i/ili Monitoring planove informisati javnost o tome koje su aktivnosti poduzete u cilju rješavanja primjedbi i identificiranih problema.

Javne rasprave se održavaju u svrhu konsultiranja javnosti o sadržaju Procjene utjecaja na okoliš, ukoliko je projektom previđena izgradnja ceste u dužini većoj od 10 km. S obzirom da su XII transverzala i Južna longitudinala ispod propisane dužine, javne rasprave nisu obavezne za Projene utjecaja na okoliš u ovom slučaju. S obzirom da je Projekat po EBRD zahtjevima kategorisan kao A kategorija, javne rasprave se trebaju provesti za XII transverzalu i Južnu longitudinalu, te će sadržavati sva pitanja Procjene utjecaja na okoliš za sve tri ceste. Javna rasprava za I transverzalu je obavljena u okviru prijašnjih konsultativnih aktivnosti Direkcije.

Konsultativni sastanci po kvartovima imaju za cilj uključiti u konsultativni proces pojedince, domaćinstva i poslovne subjekte koja su pogođena aktivnostima izgradnje.

Pojedinačni konsultativni sastanci imaju za cilj uključiti pojedinačne interesne grupe po potrebi, kad se to tiče određenih pitanja. Ovu vrstu sastanaka može inicirati Direkcija ili svaka od identificiranih interesnih grupa.

Tabela 3. Predviđene konsultacije s interesnim grupama

Br.	Interesna grupa	Predviđeni načini konsultacije	Učestalost i vremenski okvir za konsultacije
1.	Općine i povjereništva lokalnih zajednica	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Javni konsultativni sastanci ▪ Konsultativni sastanci po kvartovima ▪ Sastanci sa predstavnicima općina i mjesnih zajednica 	Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta. Po potrebi, i svaka tri mjeseca u toku trajanja projekta.
2.	Vlada Kantona Sarajevo, relevantna kantonalna ministarstva i javne institucije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsultativni sastanci ▪ Sastanci jedinice za implementaciju projekta (JIP) 	Po potrebi, prije početka i u toku trajanja projekta. Redovni sastanci jedinice za implementaciju projekta prije početka i u toku trajanja projekta.
3.	Uža i šira populacija Grada Sarajeva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Javne rasprave ▪ Mehanizam žalbe 	
4.	Populacija pogođena nedobrovoljnim preseljenjem i osobe pogođene izgradnjom i pristupom cesti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cenzus i anketa ▪ Javni konsultativni sastanci 	Prije početka projekta (cenzus i anketa provedeni u periodu april-maj 2010.). Javne rasprave provedene prije početka projekta. Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta.
5.	Pogođene ranjive grupe (posebno u slučaju da su pogođene nedobrovoljnim preseljenjem)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cenzus i anketa ▪ Javne rasprave ▪ Javni konsultativni sastanci 	Prije početka projekta (cenzus i anketa provedeni u periodu april-maj 2010.). Javne rasprave provedene prije početka projekta. Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta.
6.	Zainteresirane NVO na državnom i lokalnom nivou	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Javni konsultativni sastanci ▪ Sastanci sa predstavnicima NVO-a 	Javne rasprave provedene prije početka projekta. Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta.
7.	Zainteresirani poslovni subjekti i udruženja na pogođenom području	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Javni konsultativni sastanci ▪ Sastanci sa predstavnicima udruženja 	Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta. Po potrebi, najmanje 1 sastanak sa predstavnicima udruženja prije početka projekta.
8.	Uposlenici Direkcije	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsultativni sastanci ▪ Radionice ▪ Treninzi 	Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta. U skladu sa internim rasporedom za treninge Direkcije.
9.	Izvođači radova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsultativni sastanci ▪ Radionice ▪ Treninzi 	Najmanje jedan javni konsultativni sastanak prije početka projekta, te svakih 6 mjeseci u toku trajanja projekta. U skladu sa internim rasporedom za treninge Direkcije i Izvođača radova.

5.4. Formalni zahtjev za pristup informacijama

U slučaju upućivanja formalnog zahtjeva za pristup informacijama prema Direkciji, a tražene informacije se ne odnose na one koje su navedene u Planu učešća, Direkcija će se voditi odredbama i procedurom ZOSPI-ja koja propisuje sljedeće:

Formalni zahtjev se dostavlja u pismenom obliku na jednom od službenih jezika Federacije Bosne i Hercegovine⁴. Zahtjev za pristup informacijama može se dostaviti osobno uz potpis na protokol Direkcije (uz prijemni pečat, datum i potpis), preporučenom poštom, telefaksom ili elektronskom poštom.

U slučaju kada Direkcija nema informaciju traženu zahtjevom, kao i u slučaju da nema pristup traženoj informaciji, obavezna je, najkasnije osam (8) dana po prijemu, zahtjev prosljediti onoj instituciji ili pravnom licu koje može po tom zahtjevu postupiti. O tome Direkcija pismeno, zaključkom, obavještava podnosioca zahtjeva. U roku od petnaest (15) dana po prijemu zahtjeva Direkcija je dužna obavijestiti podnosioca zahtjeva o tome je li mu pristup informacijama odobren ili odbijen⁵.

Ukoliko Direkcija odobri pristup traženim informacijama u cijelosti ili djelomično, o tome rješenjem obavještava podnosioca zahtjeva. Rješenjem se utvrđuje mogućnost osobnog pristupa i uvida u informacije u prostorijama Direkcije u vrijeme koje odgovara i podnosiocu zahtjeva i uposlenom osoblju, ili će, pod uslovom da je informacija kraća od deset strana, dostaviti informaciju u pisanoj formi podnosiocu zahtjeva.

U Prilogu 3 se nalazi zvanični obrazac za upućivanje formalnog zahtjeva za pristup informacijama.

⁴ Direkcija može svojevrijedno izraziti dobru volju da, ukoliko ima mogućnosti, prima i odgovara na formalni upit na engleskom jeziku, te da dostavlja informacije i dokumente na engleskom jeziku, ukoliko posjeduje iste.

⁵ U slučaju izuzetaka i potrebe ispitivanja povjerljivih komercijalnih informacija i ispitivanja javnog interesa, rok se može, u skladu sa ZOSPI-jem, produžiti. Podnositelj zahtjeva mora se obavještavati o svim radnjama i razlozima produženja roka.

6. Raspored i rokovi

Raspored i mjesto održavanja javnih konsultacija koje će se organizirati svakih 6 mjeseci će biti precizno definisane nakon što se odredi datum početka Projekta. Predviđeno je da se prvi javni sastanak u okviru projekta održi 27. jula 2010. godine. Nakon toga, sastanci će se održavati prema sljedećem provizornom rasporedu:

Tabela 3. Provizorni raspored javnih konsultativnih sastanaka

Javni sastanak 2	decembar 2010.
Javni sastanak 3	juni 2011.
Javni sastanak 4	decembar 2011.
Javni sastanak 5	juni 2012.
Javni sastanak 6	decembar 2012.
Javni sastanak 7	juni 2013.
Javni sastanak 8	decembar 2013.
Javni sastanak 9	juni 2014.
Javni sastanak 10	decembar 2014.
Javni sastanak 11	juni 2014.

Sve informacije o projektu koje će biti dostupne javnosti, a navedene u Planu uključivanja interesnih strana, bit će objavljene prije početka projekta, načelno do decembra 2010. godine. Informacije relevantne za prvi javni sastanak dostavit će se prije sastanka, a na web stranici Direkcije bit će objavljene u trajanju od najmanje 120 dana.

Prije početka projekta, sve pogođene grupe će biti obaviještene o obuhvatu Projekta i kontakt informacijama na osnovu kojih pomenute grupe mogu dobiti dodatne informacija. Pomenute grupe će biti obaviještene o dostupnosti informacija koje su izložene na internet stranici Direkcije. Ovaj vid informiranja će biti obavljen pomoću Informativnog letka Projekta ili "projektnih razglednica", koji će biti dostavljeni na kućne adrese pogođenih osoba i Mjesnim zajednicama, kao i putem postera na lokacijama Mjesnih zajednica.

Sastanci u kvartovima i sastanci po mjesnim zajednicama održavat će se po potrebi i to svaka 3 mjeseca po otpočinjanju projekta do završetka projekta.

7. Odgovornosti za implementaciju

Osoblje Direkcije je odgovorno za implementaciju Plana učešća tokom cijelog projektnog ciklusa. Tokom procesa informisanje javnosti, Direkcija će biti potpomognuta Press službom Kantona Sarajevo. Za provođenje programa informisanja identificiranih ranjivih grupa Direkcija će imenovati stručnu osobu koja će djelovati u ime Direkcije. Pored toga, Direkcija će imenovati službenika za vezu sa zajednicom, nadležnog za konsultacije sa ljudima pogođenim izgradnjom cesta ili prisupom cesti, kao i za komunikaciju sa predstavnicima mjesnih zajednica.

S obzirom da Zavod za izgradnju KS provodi aktivnosti na eksproprijaciji i nedobrovoljnom preseljenju, ova institucija je također dužna pridržavati se principa informisanja i konsultacija određenih ovim Planom. Svi izvođači radova koji učestvuju u projektnim aktivnostima dužni su provoditi ovaj Plan učešća. Odredbe Plana za uključivanje interesnih strana, uključujući mehanizam za pritužbe, povjerene izvođačima radova, bit će navedene u tenderskoj dokumentaciji, a ugovori potpisani sa svakim izvođačem za svaku od tri ceste.

8. Mehanizam za pritužbe

Svi komentari i problemi koji budu dostavljeni na pažnju Direkcije (ili Izvođača radova), bilo verbalno ili u pisanoj formi (poštom ili online), ili popunjavanjem obrasca za podnošenje pritužbe (pogledati primjer u Prilogu 1.), bit će razmotreni. Molimo Vas da u komunikaciji navedete da li želite da se Vaše ime tretira kao povjerljiva informacija. Sve pritužbe će biti zabilježene u evidenciji i dodijelit će im se broj, te će biti zaprimljene u roku od sedam (7) dana.

Direkcija (ili izvođač radova) će nastojati, svim razumnim sredstvima, da riješi problem na koji se pritužba odnosi. Ukoliko Direkcija ne bude u mogućnosti riješiti problem korektivnom aktivnošću koja je poduzeta odmah po primitku pritužbe, poduzet će se dugoročne mjere korektivnih aktivnosti. Podnositelj pritužbe će biti informiran o predloženim korektivnim mjerama i narednim aktivnostima u roku od 25 dana od dana primitka pritužbe.

Ako Direkcija ne bude u mogućnosti riješiti određeni problem naznačen putem obrasca za pritužbe ili ako nije potrebno poduzeti korektivnu aktivnost, Direkcija će dati detaljno objašnjenje ili opravdanje o razlogu zbog kojeg problem nije stavljen u proceduru rješavanja. Odgovor na pritužbu će uključiti i objašnjenje na koji bi način osoba ili organizacija koja je podnijela žalbu mogli da nastave sa žalbenim procesom, ukoliko ne budu zadovoljni rezultatima odgovora. Zaseban mehanizam za pritužbe dostupan je radnicima kao i u slučaju prisvajanja zemlje i nedobrovoljnog preseljenja.

Ukoliko osoba koja je podnijela pritužbu nije zadovoljna provedenim korektivnim mjerama i/ili obrazloženjem zašto korektivne mjere nisu potrebne, pritužba će biti upućena Komisiji za pritužbe. Direkcija će Komisiju za pritužbe uspostaviti u svrhu Projekta internim aktom, a Komisiju će činiti jedan predstavnik Direkcije (osim osobe koja se neposredno bavi rješavanjem pritužbi, kako je opisano u ranijim koracima), te po jedan predstavnik svake općine pogođene Projektom, a kojeg biraju zvaničnici općine. Pored toga, u komisiji može djelovati i predstavnik Grada Sarajeva ili pogođene populacije, ukoliko to bude potrebno. Komisija će ponovo ocijeniti ranije provedene korektivne mjere i/ili obrazloženje zašto nikakve mjere nisu potrebne, te razmotriti alternative u odgovaranju na pritužbu na zadovoljavajući način. Osoba koja je podnijela pritužbu bit će obaviještena o predloženim alternativnim korektivnim mjerama i praćenju alternativnih korektivnih mjera unutar 25 dana od prijema pritužbe.

Ukoliko osoba koja je podnijela pritužbu i dalje nije zadovoljna sa rješenjima koje je provela Direkcija (ili Izvođač radova), kao i Komisija za pritužbe, on/a mogu tražiti i druge pravne lijekove, uključujući ponošenje sudske tužbe u skladu sa domaćim zakonskim propisima.

Pritužbe se trebaju poslati na dole navedenu adresu.

Kontakt informacije Direkcije za puteve Kantona Sarajevo:

Sektor za pravna pitanja

Hamida Dizdara 1, 71000 Sarajevo

Tel: +387(0)33 560-402

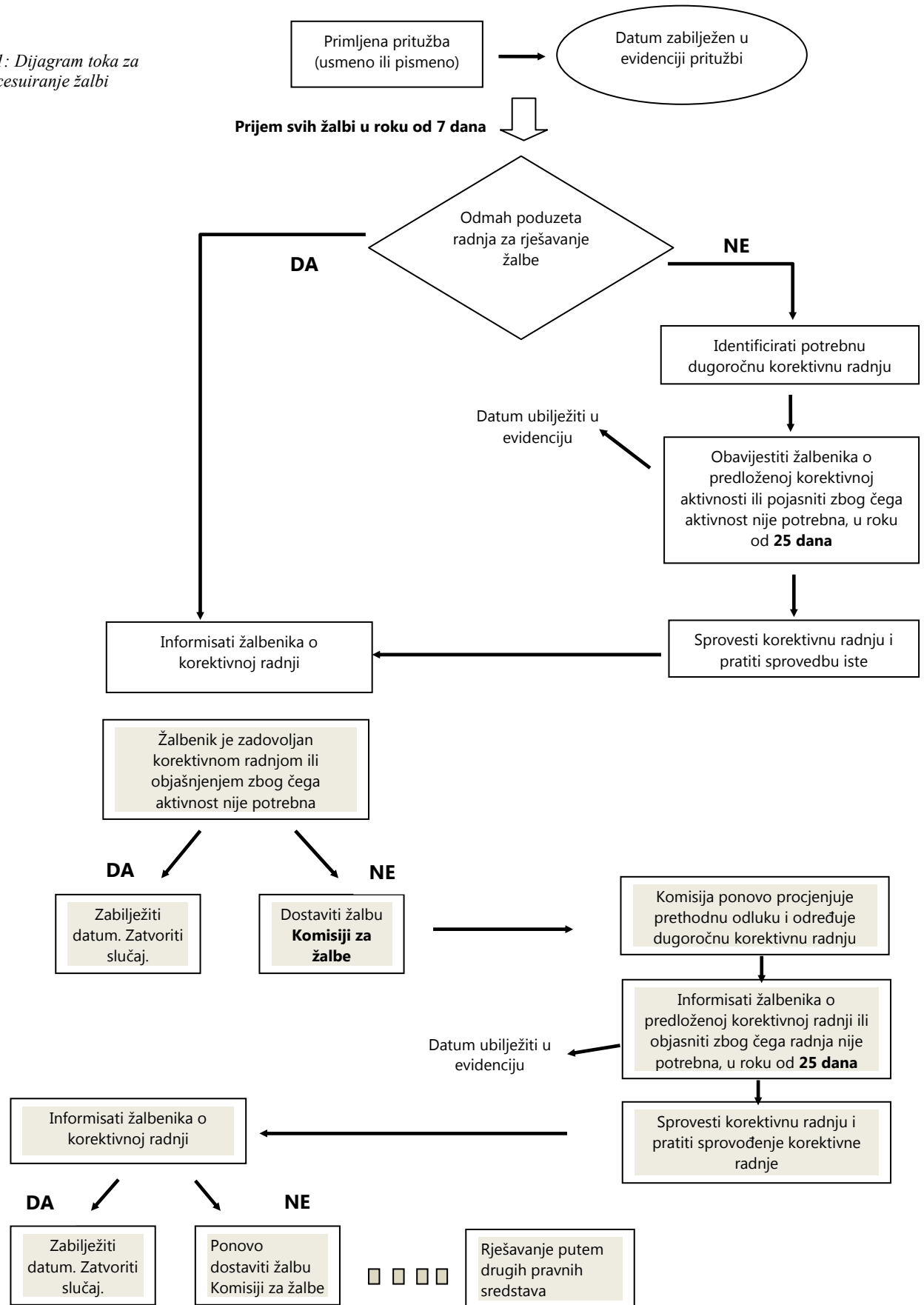
Faks: +387(0)33 560-426

E-mail: dp@dp.ks.gov.ba, info@dp.ks.gov.ba

Web: <http://dp.ks.gov.ba>

Plan učesća interesnih grupa za Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u KS
 priprema od strane Bosna-S i Enova, konsultanti i inženjeri

Shema 1: Dijagram toka za procesuiranje žalbi

9. Monitoring i izvještavanje

Rezultati konsultacija sa svim interesnim grupama će biti uključeni u **Izvještajima o monitoringu Projekta**, kao i u sažetku tog Izvještaja. Izvještaji trebaju sadržavati sljedeće informacije o konsultacijama:

- Mjesto i vrijeme održavanja javnih konsultativnih sastanaka (ili drugih konsultativnih aktivnosti);
- Informacije o prisutnima na sastanku;
- Problemi i primjedbe koji su iskazani na konsultativnim sastancima;
- Spisak broja i vrsta pritužbi dostavljenih u izvještajnom periodu te broj riješenih i/ili neriješenih pritužbi
- Rezultati monitoringa pritužbi u vezi sa Akcionim planom za preseljenje
- Način na koji su te primjedbe uzete u obzir od strane nositelja Projekta.

Izvještaj će također sadržavati sažetak o provedenim korektivnim mjerama koje su proizašle iz mehanizma za ulaganje pritužbi.

Izvještaji o monitoringu bit će objavljeni svaka četiri mjeseca na web stranici Direkcije.

Prilog 1. Obrazac za pritužbe

Referentni broj:	
Puno ime i prezime	
Kontakt informacije Molimo da naznačite kako želite da Vas kontaktiramo (poštom, telefonom, e-mailom)	☐ Poštom: Molimo da napišete poštansku adresu: _____ _____ _____ ☐ Telefonom: _____ ☐ E-mailom
Željeni jezik komuniciranja	☐ Bosanski / hrvatski / srpski ☐ Engleski (ukoliko je moguće)
Opis incidenta ili pritužbe Šta se desilo? Gdje se desilo? Kome se desilo? Na koji način se problem manifestira?	
Datum incidenta / pritužbe	☐ Incident / pritužba se desila jednom (datum _____) ☐ Desilo se više puta (koliko puta? _____) ☐ Kontinuirano se dešava (problemi su u toku)
Šta biste voljeli vidjeti kao rješenje problema?	

Potpis: _____

Datum: _____

Molimo da ovaj obrazac dostavite na sljedeću adresu:

Direkcija za puteve Kantona Sarajevo
Nampomena: Pritužba vezano za "Projekat izgradnje urbane putne mreže u KS"
Hamida Dizdara 1, 71000 Sarajevo
Tel: +387(0)33 560-402
Faks: +387(0)33 560-426
E-mail: info@dp.ks.gov.ba

Prilog 2. Općine i Povjereništva mjesnih zajednica (Centar, Novo Sarajevo i Novi Grad)

Direktno pogodne mjesne zajednice označene su masnim (boldiranim) slovima.

OPĆINA CENTAR	Adresa	Telefon	Faks	Email
	Mis Irbina 1 71000 Sarajevo	+ 387 33 56 23 00	+ 387 33 56 24 00	webmaster@centar.ba
http://www.centar.ba				

POVJERENIŠTVA MJESNIH ZAJEDNICA OPĆINE CENTAR	Adresa	Telefon
“BARDAKČIJE”	Zaima Šarca 14-D	+ 387 33 217 868
“ BETANIJA-ŠIP ”	Dejzina Bikića 6	+ 387 33 486 683
“ BREKA-KOŠEVO II ”	Juraja Najdhardta 5	+ 387 33 664 259
“ CIGLANE-GORICA ”	Trg Merhemića 14	+ 387 33 201 442
DONJI VELIŠIĆI”	Hasana Bibera 5	+ 387 33 208 037
“DŽIDŽIKOVAC-KOŠEVO I”	Hasana Kikića 8	+ 387 33 667 475
“HRASTOVI-MRKOVIĆI”	Himze Polovine 25	+ 387 33 441 926
“KOŠEVSKO BRDO”	Brače Begić 11	+387 33 213 298
“MARIJIN DVOR-CRNI VRH”	Dolina 7	+ 387 33 442 016
“MEJTAŠ-BJELAVE”	Čekaluša 7	+ 387 33 442 608
“PARK-VIŠNJKI”	Čekaluša 69	+ 387 33 207 029
“PIONIRSKA DOLINA-NAHOREVO”	Nahorevska 103	+ 387 33 668 166
“SKENDERIJA-PODTEKLIJA”	Terezije 60	+ 387 33 220 890
“SOUKBUNAR”	Soukbunar 203	+ 387 33 663 287
“TRG OSLOBOĐENJA-CENTAR”	Mis Irbina 18	+ 387 33 664 257

OPĆINA NOVO SARAJEVO	Adresa	Telefon	Faks	Email
	Zmaja od Bosne 55	+ 387 33 492 100	+ 387 33 644 559	-
http://www.novosarajevo.ba				

POVJERENIŠTVA MJESNIH ZAJEDNICA OPĆINE NOVO SARAJEVO	Adresa	Telefon
“POFALIĆI I”	Humska 18	+ 387 33 649-190
“POFALIĆI II”	Humska 630	+ 387 33 653-099
“VELEŠIĆI”	Muhameda Ef.Pandže 35	+ 387 33 205-873
“GORNJI VELEŠIĆI”	Muhameda.Ef.Pandže 35	+ 387 33 205-873
“ŽELJEZNIČKA”	Zmaja Od Bosne 40	+ 387 33 648-113
“DOLAC”	Marka Marulića 10	+ 387 33 610-256
“MALTA”	Envera Šehovića 9	+ 387 33 644-035
“ČENGIĆ VILA I”	Nedima Filipovića 3	+ 387 33 651-184
“KVADRANT”	Dr F.Bećirbegovića	+ 387 33 678-773
“ČENGIĆ VILA II”	Džemala Bijedića 63	+ 387 33 641-056
“HRASNO”	Azize Šaćirbegović 122	+ 387 33 641-093
“HRASNO BRDO”	Azize Šaćirbegović 122	+ 387 33 648-020
“TRG HEROJA”	Porodice Ribar 10	+ 387 33 640-377
“GRBAVICA I”	Hamdije Čemerlića 49	+ 387 33 611-237
“GRBAVICA II”	Čemerlića 2	+ 387 33 658-590
“KOVAČIĆI”	Emerika Bluma 5	+ 387 33 665-964
“GORNJI KOVAČIĆI”	Radnička 112	+ 387 33 206-246
“VRACA”	Derviša Numića 70	+ 387 33 522-933

OPĆINA ILIDŽA	Adresa	Telefon	Faks	Email
	Butmirska cesta 12	+ 387 33 637 755	-	-
http://www.opcinailidza.ba/				

POVJERENIŠTVA MJESNIH ZAJEDNICA OPĆINE ILIDŽA	Adres	Telefon
“HRASNICA I”	Gaj br.1	+ 387 33 698-339
“HRASNICA II”	Stari drum br.8	+ 387 33 511-585
“SOKOLOVIĆ KOLONIJA”	Trg 22. Aprila br.10	+ 387 33 514-988
“BUTMIR”	Plavi Put br.28	+ 387 33 685-023
“DONJI KOTORAC”	Branilaca Donjeg Kotroca do br.28	+ 387 33 684-344
“STUP “	Briješćanska br.19	+ 387 33 455-414
“STUP II”	Dobrinjska br.2	+ 387 33 622-034

Plan učesća interesnih grupa za Projekat izgradnje gradskih saobraćajnica u KS
priprema od strane Bosna-S i Enova, *konsultanti i inženjeri*

“STUPSKO BRDO”	Stupsko brdo br.111	+ 387 33 460-524
“ILIDŽA CENTAR”	Rustempašina br.52	+ 387 33 622-089
“OTES”	Fadila Hadžića br.13	+ 387 33 624-824
“OSJEK”	Osik br. 142 A	+ 387 33 623-870
“VRELO BOSNE”	Blažujski drum br. 46	+ 387 33 624-780
“VREOCA”	Blažujski drum br. 46	+ 387 33 624-780
“RAKOVICA”	Rakovička cesta br.341	+ 387 33 404-056
“BLAŽUJ”	Blažuj do br.38	+ 387 33 621-963
“LUŽANI”	Jahielia Fincija br.62	+ 387 33 621-534

Prilog 3. Obrazac za formalni zahtjev pristupu informacijama

ZAHTJEV ZA PRISTUP INFORMACIJAMA

Ime i prezime podnosioca zahtjeva

Adresa

Telefon/telefaks/e-mail

Datum, _____
BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE KANTON SARAJEVO MINISTARSTVO ZA SAOBRAĆAJ DIREKCIJA ZA PUTEVE
Adresa: Hamida Dizdara 1 Telefon: +387(0)33 560-402 Faks: +387(0)33 E-mail: info@dp.ks.gov.ba PREDMET: ZAHTJEV ZA PRISTUP INFORMACIJAMA
Na osnovu Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH tražim da mi omogućite pristup informaciji/ama:

(Tačno navesti koju informaciju tražite i opisati je što je moguće preciznije).
Zaokružite način na koji želite pristupiti informacijama:
a. neposredan uvid,
b. umnožavanje informacije,
c. slanje informacije na kućnu adresu,
d. slanje informacije elektronskim putem – mail-om (ukoliko je moguće).
Podnosilac zahtjeva

Napomena: prvih deset strana umnažanja materijala standardnog formata je besplatno, a za sve druge tražene informacije s većim brojem strana podnositelj zahtjeva plaća unaprijed.